

Vejledning vedr. undersøgelser i henhold til museumslovens § 26 og beslægtede sager.

side 2	Almindelige forudsætninger
side 6	Vejledning for P-sager
side 7	Vejledning for O-sager
side 9	Budgetvejledning
side 11	Budgetskema
side 12	Regnskabsvejledning
side 14	Regnskabsopstilling
side 16	Vejledning om betaling for naturvidenskabelige undersøgelser
side 18	Vejledning og ansøgnings-skema til konserveringssager

Bilag:

- 1 Paradigma vedr. frivillige aftaler
- 2 Skrivelse til Kommunernes Landsforening om fortolkning af § 26
- 3 Beretningsvejledning
- 4 Cirkulære om beskæftigelse af studerende ved arkæologiske udgravninger (med tilføjelse af 22.juni 1987).
- 5 Markskadeblanket
- 6 Publiceringsvejledning
- 7 Statens Museumsnavns vejledning vedr. danekræ

Retningslinjer vedrørende adgang til og publicering af arkæologiske fund og undersøgelser

Retningslinjernes formål:

Retningslinjerne har til formål at sikre adgang til arkæologiske fund og dokumentation, samt sikre indsamlerens ret til (i en afgrænset periode) selv at publicere et af ham/hende indsamlet materiale.

Udgangspunktet for retningslinjerne er:

- 1) at arkæologiske undersøgelser normalt betales af anerkendte (oftest offentligt understøttede) institutioner og at disse undersøgelser udføres af personer i offentlig tjeneste,
- 2) at de herved tilvejebragte informationer principielt bør være tilgængelig for enhver,
- 3) at en arkæologisk undersøgelse er et videnskabeligt arbejde, som afsluttes med en beretning og evt. publikation,
- 4) at der sikres indsamleren tid til at publicere resultaterne af sin undersøgelse, og
- 5) at den undersøgende institution er ansvarlig for at materialet stilles til rådighed for offentligheden.

Udgravningsberetninger:

- § 1) Den undersøgende institution er ansvarlig for at en udgravningsberetning udarbejdes og opbevares på institutionen, samt at kopi tilgår Nationalmuseet.

Bemærkninger:

Ikke alle undersøgelser skal fremlægges i en publikation, men alle skal være tilgængelig som en intern beretning (med kopi på Nationalmuseet). Undersøgelser med væsentlig ny viden skal publiceres.

En af forudsætningerne for at en institution må udføre arkæologiske udgravninger er, at man sikrer fundet for eftertiden, dvs. udfærdiger beretning, konserverer og rengører fundene.

Ved enhver budgettering af arkæologiske undersøgelser skal indgå et tilstrækkeligt beløb til beretningsarbejde.

§1 a) Indenfor et år skal der efter en mindre udgravnings ophør foreligge en endelig, afsluttet beretning på det udgravende museums arkiv (med kopi på Nationalmuseet).

Ved en mindre udgravning forstås en udgravning med i felten maksimalt 200 regnskbsmæssigt registrerede mand-dage, dvs. et objekt som f.eks. en langdysse.

§1 b) Efter en større udgravning(evt. en udgravning over flere år) skal museets arkiv (med kopi til Nationalmuseet) hvert år inden den 31.12. modtage en kort, foreløbig udgravningsrapport om det forløbne års arbejde på lokaliteten

§2) Institutionen er ansvarlig for at ovennævnte overholdes ved den ansvarlige leder.

Ansvarlig for en undersøgelse er en fastansat person (arkæolog), der har udarbejdet budgettet, er ansvarlig for bugettets overholdelse, undersøgelsens gennemførelse samt ansvarlig for udgravningsregnskabets færdiggørelse (underskriver).

§3) Til gennemførelsen af en undersøgelse kan være ansat en daglig leder, som er ansvarlig overfor den ansvarlige leder.

Mange undersøgelser gennemføres ved at den ansvarlige leder har en stedfortræder til den daglige ledelse af undersøgelsen.

Den daglige leder må forventes at foretage undersøgelsen efter den ansvarlige leders retningslinjer og efter sine egne erfaringer.

Publikation:

§4a) Den udgravende institution bør sørge for at væsentlig ny viden publiceres indenfor en fastsat tidsfrist.

§4b) Den udgravende institution skal stille tid og ressourcer til rådighed for en publicering af et fund indenfor de nedennævnte tidsfrister, dersom ikke andet aftales.

Det er normalt at andre forskere kan benytte sig af fundet. Man kan her forestille sig problemer med museumsbestyrelser, som synes det er helt i orden, at andre publicerer fundet, så museumspersonalet kan varetage andre opgaver.

Museet's ledelse skal naturligvis være orienteret om arbejdet med et fonds publicering.

§ 5) Dersom et mindre fund ikke er publiceret 5 år efter udgravningen - et større 10 år efter - kan fundet publiceres af andre.

§6a) I de ovennævnte perioder på henholdsvis 5 og 10 år har den ansvarlige leder rettighederne til den ikke

Her tænkes på brug af fundet i mere end blot en komparativ undersøgelse.

§7) Efter de ovennævnte perioder (på henholdsvis 5 og 10 år) har andre også ret til at publicere et fund.

allerede publicerede del af materialet.

§6b) Den udgravende institution og udgravningens ansvarlige leder (en fastansat person) skal overlade publikationsretten til udgravningens daglige leder, dersom den ansvarlige leder kun i begrænset omfang har taget del i udgravningen og andet ikke er aftalt.

Hermed sikres at den daglige leder har første ret til et udgravet materiale, som vedkommende selv har været med til at sikre.

Den ansvarlige leder og institutionen kan hermed ikke uden videre overlade publikationsretten til tredjemand.

For den daglige leder gælder, som for den ansvarlige, at han/hun mister sin fortrinsret til materialet, hvis udgravningen ikke er publiceret hhv. 5 eller 10 år efter feltarbejdets afslutning.

Ved et publikationsværdigt fund bør den udgravende institution være behjælpelig med at fremskaffe midlerne til den daglige leders arbejde med publikationen, idet institutionen skal sørge for publiceringen af udgravningen.

For de udgravende institutioner kan det blive et problem at fremskaffe midler til ikke fastansatte personers publikationsarbejde. Man bør her forsøge at sikre midlerne i fonde o.lign.

§7) Efter de ovennævnte perioder (på henholdsvis 5 og 10 år) har andre også ret til at publicere et hidtil "lukket" fund.

DANSK ARKÆOLOGISKE NÆVN
Den Naturvidenskabelige

§8a) Et ikke publiceret materiale kan kun benyttes af andre, efter aftale med institutionen og efter orientering af udgravningslederen. Udgravningslederen kan betinge sig, at han/hun nævnes eller (under visse omstændigheder) opføres som medforfatter til publicationen.

Her tænkes især på en fundfrem-læggelse, som en anden end udgravningslederen vil lave efter de ovenfor nævnte tidsfrister, altså efter 5 henholdsvis 10 år. Man bør sikre at det videnskabelige arbejde som er lagt i en udgravning også kommer udgravningslederen til gavn.

§8b) En institution kan ikke nægte forskere adgang til at benytte upubliceret materiale ved komparative undersøgelser. Udgravningslederen skal dog orienteres om og godkende andre forskeres adgang til materialet.

Det er normalt at andre forskere kan benytte fund i komparative undersøgelser, hvor der ikke er tale om publicering af resultater.

§9) Andre forskere har adgang til at se et fundmateriale under og efter udgravningen, men de må ikke publicere det uden skriftlig tilladelse fra den, der (efter ovennævnte) på dette tidspunkt besidder publikationsretten og dennes institution.

Her tænkes på brug af fundet i mere end blot en komparativ undersøgelse.

§8) Tvivlstilfælde kan forelægges DAN.

§9) Ovennævnte anbefales af Det arkæologiske Nævn, som den 13.12.1988 har haft det til godkendelse.